

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณี การแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท น.

ระหว่าง	บริษัท อ.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ
	บริษัท น.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

การแจ้งผลการรวมธุรกิจ

ด้วยบริษัท อ. ได้ยื่นแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจ พร้อมเอกสารหลักฐานตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เพื่อขอแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท น. ซึ่งได้กระทำการรวมธุรกิจ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ใช้ในการพิจารณาการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท น. มีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ประกอบการธุรกิจ

๑.๑ ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ

บริษัท อ. จัดทะเบียนนิติบุคคลที่ประเทศสหรัฐอเมริกาหรืออเมริกา เป็นผู้ประกอบการธุรกิจพาณิชย์กรรม โลจิสติกส์ ขนส่ง ท่าเรือ และท่าอากาศยาน ทั้งนี้ บริษัท อ. มีบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ในประเทศไทย ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑ บริษัท คือ บริษัท อ.๑

๑.๒ ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

บริษัท น. จัดทะเบียนนิติบุคคลที่ประเทศสเปน เป็นผู้ประกอบการธุรกิจบริการด้านโลจิสติกส์ ทั้งนี้ บริษัท น. มีบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ในประเทศไทย ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑ บริษัท คือ บริษัท น.๑

๒. ข้อมูลการรวมธุรกิจ

๒.๑ วันที่รวมธุรกิจแล้วเสร็จ	๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖
๒.๒ วันที่แจ้งผลการรวมธุรกิจ	๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖
๒.๓ มูลค่าการรวมธุรกิจ	xx,xxx,xxx,xxx.xx บาท
๒.๔ วัตถุประสงค์ของการรวมธุรกิจ	

บริษัท อ. มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความสามารถในการให้บริการที่หลากหลายและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาการให้บริการการขนส่งประเภทต่าง ๆ จากการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ นวัตกรรม และทรัพยากรต่าง ๆ ระหว่างสองบริษัท ทำให้เกิดการยกระดับศักยภาพและประสิทธิภาพในการประกอบธุรกิจ ลดต้นทุนจากการประหยัดต่อขนาด ตลอดจนความสัมพันธ์ทางธุรกิจและฐานลูกค้าของบริษัท น.

๒.๕ วิธีการรวมธุรกิจ

บริษัท อ. เข้าซื้อหุ้นทั้งหมดจำนวน ๑๕,๒๒๐,๐๐๐ หุ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๐๐ ของบริษัท น. จากบริษัท ท. (ผู้ถือหุ้นเดิม) ภายใต้ข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาซื้อขายหุ้น ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๓. โครงสร้างผู้ถือหุ้นภายหลังการรวมธุรกิจ

ภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท อ. เป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัท น.

๔. ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ

๔.๑ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ คือ บริษัท อ. เป็นผู้ลงทุนที่มีความมั่นคงและประสบการณ์อย่างยาวนานในโครงสร้างพื้นฐาน การบริการด้านโลจิสติกส์ ท่าเรือ การเดินเรือ และการพาณิชย์ ทั้งนี้ บริษัท อ. มีบริษัท ด. เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ซึ่งประกอบธุรกิจลงทุนในบริษัทอื่น (Holding Company) ผ่านการถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมในหลากหลายธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจอาหารและการเกษตร ธุรกิจสายการบิน ธุรกิจบริการทางการเงิน ธุรกิจบริการด้านสุขภาพ ธุรกิจบริการด้านโลจิสติกส์ ธุรกิจสื่อและโฆษณา ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจการขนส่ง และธุรกิจสาธารณูปโภค โดยบริษัท ด. (บริษัทแม่ของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) มีการประกอบธุรกิจผ่านบริษัทที่เป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการในประเทศไทย จำนวน ๑ บริษัท คือ บริษัท อ.๑ ซึ่งมีการตั้งสำนักงานสาขาเพื่อให้บริการสายการบินโดยได้รับอนุญาตให้บริการขนส่งผู้โดยสารแบบเต็มรูปแบบ (Full Service) และมีการกำหนดเส้นทางประจำ (Scheduled Flight) ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ตเท่านั้น

๔.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ คือ บริษัท น. ประกอบธุรกิจบริการด้านโลจิสติกส์แบบครบวงจรระดับโลก มีการให้บริการครอบคลุมห่วงโซ่อุปทานทุกรูปแบบตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ (End-to-end Supply Chains) ในธุรกิจการบริการด้านโลจิสติกส์ การเดินเรือ และท่าเทียบเรือ โดยบริษัท น. มีการประกอบธุรกิจผ่านบริษัทที่เป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการในประเทศไทย จำนวน ๑ บริษัท คือ บริษัท น.๑ เพื่อให้บริการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ รวมถึงบริการให้ใช้พื้นที่ภายในคลังสินค้าในประเทศไทย

ดังนั้น จากการพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท น. พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจมีตลาดสินค้าหรือบริการที่มีความสัมพันธ์กันในห่วงโซ่อุปทานการขนส่งสินค้าทางอากาศ (Air Cargo Supply Chain) ได้แก่ (๑) ตลาดสายการบิน (๒) ตลาดบริการจัดการการขนส่งระหว่างประเทศ (Freight Forwarder) และ

(๓) ตลาดบริการให้ใช้พื้นที่ภายในคลังสินค้า (Warehousing) แต่เมื่อพิจารณาโครงสร้างรายได้จำแนกตามสินค้าหรือบริการ ปี ๒๕๖๕ พบว่า มีตลาดสายการบินเพียงตลาดเดียวที่มียอดเงินขายตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป จึงเข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญ ตามประกาศคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น สินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในครั้งนี้ คือ ตลาดสายการบิน

๕. ขอบเขตตลาด

๕.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market)

สายการบินเป็นหนึ่งในกรให้บริการขนส่งสาธารณะซึ่งสามารถจำแนกตามรูปแบบการเดินทาง ได้แก่ (๑) ทางถนน อาทิ รถยนต์ รถประจำทาง (๒) ทางราง อาทิ รถไฟระหว่างเมือง รถไฟความเร็วสูง (๓) ทางแม่น้ำและทางทะเล อาทิ เรือท่องเที่ยว เรือโดยสารที่เดินทางเข้า - ออกท่าเรือ และ (๔) ทางอากาศ อาทิ อากาศยานต่าง ๆ

๕.๑.๑ การทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability)

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปสงค์ พบว่า ในมุมมองของผู้บริโภค การให้บริการขนส่งสาธารณะแต่ละประเภทมีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง อาทิ ค่าบริการโดยสาร ระยะเวลาในการเดินทาง เส้นทางสู่แต่ละจุดหมายปลายทาง จำนวนผู้โดยสารในการขนส่งแต่ละครั้ง จึงสรุปได้ว่า สินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจกรณีนี้ ไม่สามารถทดแทนกันได้ในด้านอุปสงค์

๕.๑.๒ การทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability)

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปทาน พบว่า ธุรกิจสายการบินมีลักษณะการให้บริการเฉพาะตามใบรับรองและใบอนุญาต (Air Operator License: AOL) ที่ออกโดยหน่วยงานกำกับดูแลของแต่ละประเทศ โดยผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้รับอนุญาตจะต้องมีคุณสมบัติตามประกาศกำหนด นอกจากนี้ ธุรกิจสายการบินมีต้นทุนต่อหน่วยของการขนส่งทางอากาศสูงกว่าการขนส่งรูปแบบอื่น ๆ^๑ ทำให้ผู้ประกอบการรายใหม่ที่จะเข้ามาแข่งขันในตลาดทำได้ยาก และผู้ประกอบการไม่สามารถเปลี่ยนไปให้บริการขนส่งสาธารณะรูปแบบอื่นได้โดยง่าย จึงสรุปได้ว่า สินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจกรณีนี้ ไม่สามารถทดแทนกันได้ในด้านอุปทาน

๕.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market)

สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยได้รายงานข้อมูลอุตสาหกรรมสายการบิน โดยอาศัยข้อมูลสถิติจำนวนผู้โดยสารภาพรวมทั่วประเทศ สถิติการเติบโตของปริมาณเที่ยวบินภาพรวมของประเทศไทย และปริมาณการขนส่งสินค้าทางอากาศ เมื่อพิจารณาการให้บริการของบริษัท อ.๑ ที่ได้รับอนุญาตให้บริการขนส่งผู้โดยสารแบบเต็มรูปแบบ (Full Service) และมีการกำหนดเส้นทางประจำ (Scheduled Flight) ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ตนั้น จึงเห็นควรกำหนดขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง คือ ท่าอากาศยานที่ผู้ประกอบการที่กระทำการรวมธุรกิจได้รับอนุญาตให้บริการ คือ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต

จากการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดจากตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องและตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดขอบเขตตลาดในครั้งนี้ คือ ตลาดสายการบินขนส่งผู้โดยสารระหว่างประเทศแบบประจำเส้นทาง (Scheduled Flight) ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต

^๑ วิจัยกรุงศรี สืบค้นจาก <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/logistics/air-transport/10/air-transport-2023-2025> (๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖)

๖. ยอดเงินขาย

เพื่อตรวจสอบว่าการรวมธุรกิจในครั้งนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่งหรือไม่ จะพิจารณาจากยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป

เมื่อพิจารณา ยอดเงินขายของตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่าตลาดสายการบินมียอดเงินขายเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงต้องพิจารณาต่อไปว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาดหรือไม่ โดยการพิจารณาจากส่วนแบ่งตลาด ตามหลักเกณฑ์ในประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

๗. ส่วนแบ่งตลาด

ในการพิจารณาว่าการรวมธุรกิจในกรณีนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ จะพิจารณาจากยอดเงินขายในปีที่ผ่านมาและส่วนแบ่งตลาดทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ รวมถึงผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3)

๗.๑ ตลาดสายการบินขนส่งผู้โดยสารระหว่างประเทศแบบประจำเส้นทาง (Scheduled Flight) ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ในปี ๒๕๖๕

ข้อมูลส่วนแบ่งตลาดในตลาดสายการบินขนส่งผู้โดยสารระหว่างประเทศแบบประจำเส้นทาง (Scheduled Flight) ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ในปี ๒๕๖๕ แบ่งออกเป็น ๓ กรณี คือ

๑) กรณีส่วนแบ่งตลาดจากจำนวนผู้โดยสารขาเข้า พบว่า บริษัท อ.๑ (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xx แต่ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่มีการประกอบธุรกิจในตลาดดังกล่าว และเมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) เท่ากับ ๓๕.๒๕

๒) กรณีส่วนแบ่งตลาดจากจำนวนผู้โดยสารขาออก พบว่า บริษัท อ.๑ (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xx แต่ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่มีการประกอบธุรกิจในตลาดดังกล่าว และเมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) เท่ากับ ๓๕.๗๙

๓) กรณีส่วนแบ่งตลาดจากจำนวนผู้โดยสารรวมทั้งหมด พบว่า บริษัท อ.๑ (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xx แต่ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่มีการประกอบธุรกิจในตลาดดังกล่าว และเมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) เท่ากับ ๓๕.๔๔

โดยภายหลังการรวมธุรกิจ ส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ และผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในทุกกรณี

๗.๒ ตลาดสายการบินขนส่งผู้โดยสารระหว่างประเทศแบบประจำเส้นทาง (Scheduled Flight) ณ สนามบินนานาชาติภูเก็ต ในปี ๒๕๖๕

ข้อมูลส่วนแบ่งตลาดในตลาดสายการบินขนส่งผู้โดยสารระหว่างประเทศแบบประจำเส้นทาง (Scheduled Flight) ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ในปี ๒๕๖๕ แบ่งออกเป็น ๓ กรณี คือ

๑) กรณีส่วนแบ่งตลาดจากจำนวนผู้โดยสารขาเข้า พบว่า บริษัท อ.๑ (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xx แต่ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่มีการประกอบธุรกิจในตลาดดังกล่าว และเมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) เท่ากับ ๓๒.๗๙

๒) กรณีส่วนแบ่งตลาดจากจำนวนผู้โดยสารขาออก พบว่า บริษัท อ.๑ (ผู้ประกอบการรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xx แต่ผู้ประกอบการรวมธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่มีการประกอบธุรกิจในตลาดดังกล่าว และเมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบการรวมธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) เท่ากับ ๓๔.๑๐

๓) กรณีส่วนแบ่งตลาดจากจำนวนผู้โดยสารรวมทั้งหมด พบว่า บริษัท อ.๑ (ผู้ประกอบการรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xx แต่ผู้ประกอบการรวมธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่มีการประกอบธุรกิจในตลาดดังกล่าว และเมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบการรวมธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) เท่ากับ ๓๓.๔๒

โดยภายหลังการรวมธุรกิจ ส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบการรวมธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ และผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบการรวมธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในทุกกรณี

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ “ผู้ประกอบการรวมธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ” ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดว่า “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หมายความว่า การรวมธุรกิจที่ยอดเงินขายของผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบการที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป และไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด”

ประเด็นวินิจฉัย

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท น. ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยดังนี้

๑. ผู้ประกอบการรวมธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบการที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบการตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๒. การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๓. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๔. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่หนึ่ง คือ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท อ. มีการจดทะเบียนจัดตั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ และบริษัท น. มีการจดทะเบียนจัดตั้งในประเทศสเปน ซึ่งมีการประกอบธุรกิจในประเทศไทยผ่านผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการในประเทศไทย จึงถือเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สอง คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท อ. เข้าซื้อหุ้นทั้งหมดของบริษัท น. คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งถือเป็นการเข้าซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจอื่น ตามข้อ ๔ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยการ หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สาม คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการตามมาตรา ๕๑ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท อ. ไม่ได้ถือหุ้นในบริษัท น. และไม่ได้มีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงไม่ได้มีอำนาจควบคุมการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการตั้งแต่กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดในบริษัท น. นอกจากนี้ บริษัท อ. และบริษัท น. ไม่ได้ได้อยู่ภายใต้บุคคลที่มีอำนาจสั่งการของผู้ประกอบธุรกิจรายเดียวกัน จึงสรุปได้ว่า บริษัท อ. และบริษัท น. ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น การรวมธุรกิจในกรณีนี้จึงไม่เป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สี่ คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ตลาดสายการบินขนส่งผู้โดยสารระหว่างประเทศแบบประจำเส้นทาง (Scheduled Flight) ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต โดยพบว่า ยอดเงินขายในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ต่อมาเมื่อพิจารณาการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจไม่ได้มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

อีกทั้งผู้ประกอบการที่กระทำการรวมธุรกิจไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรกที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ร้อยละสิบห้าขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งไม่เข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจ อันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าว จึงไม่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท น. มียอดเงินขายในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ซึ่งเข้าองค์ประกอบการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ กรณีดังกล่าวได้กระทำการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ และได้แจ้งผลการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นการแจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติเอกฉันท์รับทราบการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท น. ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๑๘ มกราคม ๒๕๖๗